Kerngebied 4 – Schor Alteklein

Cultuurhistorie
Schor Alteklein is een bijzonder landschap met een bewogen geschiedenis. Het gebied is een overblijfsel van de voormalige **polder Alteklein**, die in **1438** werd bedijkt langs de zuidzijde van de **Vijftienhonderdgemetenpolder**, aan de oever van de **Eendracht**. De polder lag precies op de plek waar de **Mossel-Ee** (ook wel Mosselkreek genoemd) uitmondde in de Eendracht. Kort na de bedijking werd de polder nog uitgebreid met een klein aangrenzend gebied, bekend als het **Molenpoldertje**. In totaal besloeg Alteklein ongeveer **10 hectare**. De polder kende geen agrarisch gebruik, maar werd benut voor het **branden van kalk** ten behoeve van de bouwnijverheid en het **delven van veen (darinck)** voor de zoutwinning, activiteiten die sterk verbonden waren met de ligging aan het water. Het gebied bleek echter kwetsbaar. In **1671** en **1682** vonden zware **dijkdoorbraken** plaats, waardoor de polder overstroomde. In **1720** liep het zuidelijke deel opnieuw geheel onder water. De situatie was inmiddels zo gevaarlijk geworden dat herbedijking geen optie meer was: de polder werd letterlijk *al te klein* bevonden. De stroomgeul van de Eendracht had zich al tot aan de dijkvoet verplaatst. Het overgebleven deel van Alteklein veranderde uiteindelijk weer in een begroeid **schor**. In **1907** werden delen van dit terrein gebruikt voor het verbeteren en versterken van de zeedijk van de Vijftienhonderdgemetenpolder. Met de voltooiing van de **Oesterdam** in **1986**, als onderdeel van de **Deltawerken**, viel het schor permanent droog. Daarmee begon een proces van **verzoeting**, waarbij het zoute karakter van het gebied langzaam plaatsmaakte voor zoetere omstandigheden. Tussen **1986 en 2010** werd het terrein niet actief beheerd. Sinds **2010** worden er weer beheermaatregelen uitgevoerd door vrijwilligers, waaronder leden van **A Rocha-Zeeland**, **Natuurvereniging Tholen**, scholen en andere betrokkenen. Hiermee wordt actief gewerkt aan het behoud en de ontwikkeling van dit bijzondere gebied.

Natuurwaarden
Op het relatief kleine oppervlak van Schor Alteklein komen opvallend veel verschillende **biotopen** voor. Het landschap bestaat uit een afwisseling van **open water**, **rietland**, **bloemrijk grasland**, **ruigte**, **struweel** en **bos**. Daarnaast is er een **poel** met flauwe oevers aangelegd voor **amfibieën**. Langs de dijk ligt een **steenglooiing**, een droog en warm leefgebied voor gespecialiseerde planten en dieren. In het gebied groeien ongeveer **tien plantensoorten van de Rode Lijst**, waaronder de bijzondere **Moeraswespenorchis** en **Heemst**. De afwisseling in vegetatie biedt leefruimte aan een grote verscheidenheid aan organismen: er zijn circa **20 soorten dagvlinders** en maar liefst **150 soorten paddenstoelen** vastgesteld. Ook voor vogels is Alteklein van grote betekenis. Regelmatig worden soorten waargenomen zoals **Patrijs**, **Sperwer**, **Boomvalk**, **Nachtegaal**, **Koekoek** en **Braamsluiper**. Daarnaast herbergt het gebied zeldzame **bijensoorten**, waaronder de **Grashommel** en de **Roodrandzandbij**. Dankzij de aanwezigheid van veel **haagwinde** komt hier ook de vrij zeldzame nachtvlinder **Windepijlstaart** voor. De opvallende vlinder **Spaanse vlag** is eveneens in het gebied gezien. Het beheer van het terrein is gericht op natuurontwikkeling. Delen van het grasland worden **één tot twee keer per jaar gemaaid**, waarbij het maaisel wordt afgevoerd en in hopen binnen het terrein blijft liggen, wat gunstig is voor insecten en schimmels. Daarnaast vindt er **hakhoutbeheer** plaats. In andere delen is gekozen voor **spontane ontwikkeling**, zodat natuurlijke processen zoveel mogelijk hun gang kunnen gaan. Schor Alteklein is eigendom van het **Rijksvastgoedbedrijf (RVB)** en vormt een waardevolle schakel tussen water, cultuurhistorie en natuur.

Rietorchis (A. Tuin)